

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
Προτεινόμενες Απαντήσεις

A1. α

1. **Λάθος:** Αί μὲν τοίνυν ἄλλαι ἀρεταὶ καλούμεναι ψυχῇ κινδυνεύουσιν ἐγγύς τι εἶναι τῶν τοῦ σώματος—τῷ ὄντι γὰρ οὐκ ἐνοῦσαι πρότερον ὕστερον ἐμποιεῖσθαι ἔθεσι καὶ ἀσκήσεσιν—ἢ δὲ τοῦ φρονῆσαι παντὸς μᾶλλον θειοτέρου τινὸς τυγχάνει, ὡς ἔοικεν, οὐσα, ὃ τὴν μὲν δύναμιν οὐδέ ποτε ἀπόλλυσιν, ὑπὸ δὲ τῆς περιαγωγῆς χρήσιμόν τε καὶ ὠφέλιμον καὶ ἄχρηστον αὖ καὶ βλαβερόν γίνεταί.

2. **Λάθος:** ὑπὸ δὲ τῆς περιαγωγῆς χρήσιμόν τε καὶ ὠφέλιμον καὶ ἄχρηστον αὖ καὶ βλαβερόν γίνεταί.

3. **Σωστό:** Τούτου τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, αὐτοῦ τέχνη ἂν εἴη, τῆς περιαγωγῆς, τίνα τρόπον ὡς ῥᾶστά τε καὶ ἀννσιμῶτα τα μεταστραφήσεται, οὐτοῦ ἐμποιῆσαι αὐτῷ τὸ ὄραν, ἀλλ' ὡς ἔχοντι μὲν αὐτό, οὐκ ὀρθῶς δὲ τετραμμένῳ οὐδὲ βλέποντι οἱ ἔδει, τοῦτο διαμηχανήσασθαι.

β. 1. ἐπαγγελλόμενοι, 2. ὄργανον.

B3. 1.α, 2. γ, 3.β, 4.β, 5. γ.

B4. α. φανόν: φάσμα, ἀνασχέσθαι: ανακωχή, περιεκτέον: ἄξονας, τετραμμένῳ: ανατροπή, ἐντιθέντες: παρακαταθήκη, ἀπόλλυσι: ἀπώλεια.

β. ἐπαγγελλόμενοι: σημασία στο α.ε. κείμενο: ἔχουν για ἐπάγγελμά τους την ἐκπαίδευση. Σημασία στα ν.ε. **α.** η ορθολογική και μεθοδική ἐρευνα του ἐπιστητοῦ και το σύνολο των συστηματοποιημένων γνώσεων που προέρχονται ἀπὸ αὐτή: Δημιουργία / ἐξέλιξη / πρόοδος / παρακμή της ἐπιστήμης. Σχέσεις ἐπιστήμης και φιλοσοφίας / τεχνολογίας / θρησκείας. Ἐπιτεύγματα / εφαρμογές της ἐπιστήμης. || σύνολο ἐπιστημόνων: Τι λέει για το θέμα αὐτό η ~; **β.** κάθε κλάδος της ἐπιστήμης ὅπως αὐτή ἔχει διαιεθεῖ ἰδίως με βάση το αντικείμενο που ἐρευνά: Η ἰατρική / νομική / μαθηματική / γεωπονική / θεολογική ~. Σπουδάζω μια ~, φοιτῶ για να ἀποκτήσω γνώσεις γύρω ἀπὸ αὐτήν. Ἀσχολούμαι με μια ~, εἶμαι ἐπιστήμονας, ἐρευνητής κτλ. Η ὁρολογία μιας ἐπιστήμης. **γ.** (συνήθ. πληθ.) για ἐπιστήμες με κοινὰ στοιχεῖα, ἰδίως με κοινό αντικείμενο: Διαίρεση των ἐπιστημῶν. Φυσικές / κοινωνικές / ἱστορικές / πολιτικές / ἀνθρωπιστικές ἐπιστήμες. Ἐπιστήμες του ἀνθρώπου. Καθαρές ἐπιστήμες, που δεν ἔχουν καμία πρακτική ἐφαρμογή. ANT ἐφαρμοσμένες ἐπιστήμες. Ἐμπειρικές / ἀπόκρυφες* ἐπιστήμες. **δ.** (προφ.) ὡς υπερβολικός χαρακτηρισμός για ὀρισμένη δραστηριότητα ἢ σύνολο ἐμπειρικών γνώσεων: Η μαγειρική δεν εἶναι ἀπλὸ πράγμα· εἶναι ἀληθινή ~. ΦΡ ἀνάγω* κτ. σε ~.

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

Προτεινόμενες Απαντήσεις

[λόγ. < αρχ. ἐπιστήμη & σημδ. γαλλ. science, sciences (πληθ.) < λατ. scientia μτφρδ. του αρχ. ἐπιστήμη]

ἐπιστήμη: σημασία στο α.ε. κείμενο: γνώσης. Σημασία στα ν.ε.: α.η ορθολογική και μεθοδική έρευνα του επιστητού και το σύνολο των συστηματοποιημένων γνώσεων που προέρχονται από αυτή: Δημιουργία / εξέλιξη / πρόοδος / παρακμή της επιστήμης. Σχέσεις επιστήμης και φιλοσοφίας / τεχνολογίας / θρησκείας. Επιτεύγματα / εφαρμογές της επιστήμης. || σύνολο επιστημόνων: Τι λέει για το θέμα αυτό η ~; β. κάθε κλάδος της επιστήμης όπως αυτή έχει διαιρεθεί ιδίως με βάση το αντικείμενο που ερευνά: Η ιατρική / νομική / μαθηματική / γεωπονική / θεολογική ~. Σπουδάζω μια ~, φοιτώ για να αποκτήσω γνώσεις γύρω από αυτήν. Ασχολούμαι με μια ~, είμαι επιστήμονας, ερευνητής κτλ. Η ορολογία μιας επιστήμης. γ. (συνήθ. πληθ.) για επιστήμες με κοινά στοιχεία, ιδίως με κοινό αντικείμενο: Διαίρεση των επιστημών. Φυσικές / κοινωνικές / ιστορικές / πολιτικές / ανθρωπιστικές επιστήμες. Επιστήμες του ανθρώπου. Καθαρές επιστήμες, που δεν έχουν καμία πρακτική εφαρμογή. ΑΝΤ εφαρμοσμένες επιστήμες. Εμπειρικές / απόκρυφες* επιστήμες. δ. (προφ.) ως υπερβολικός χαρακτηρισμός για ορισμένη δραστηριότητα ή σύνολο εμπειρικών γνώσεων: Η μαγειρική δεν είναι απλό πράγμα· είναι αληθινή ~. ΦΡ ανάγω* κτ. σε ~.[λόγ. < αρχ. ἐπιστήμη & σημδ. γαλλ. science, sciences (πληθ.) < λατ. scientia μτφρδ. του αρχ. ἐπιστήμη]

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
Προτεινόμενες Απαντήσεις**

Μετάφραση:

Γ1.

Εάν μάλιστα κανείς με ρωτήσει : «υποστηρίζεις ότι πρέπει να έχουμε ειρήνη, ακόμα και όταν κάποιος αδικεί την πόλη μας; Στην ερώτηση αυτή θα απαντήσω αρνητικά . αλλά περισσότερο υποστηρίζω ότι πολύ γρηγορότερα θα εκδικηθούμε εκείνους που αδικούν την πόλη, εάν δεν δώσουμε σε κανέναν αφορμή να το κάνει· διότι τότε κανένα σύμμαχο δεν θα έχουν. (θα είναι μόνοι τους).

Γ2.

Κατά τις περιόδους διεξαγωγής πολεμικών συρράξεων η οικονομία της πόλεως-κράτους παρακμάζει , δεδομένων των εξόδων που απαιτούνται για τους εξοπλισμούς , τις επιστρατεύσεις και τις μαζικές μετακινήσεις εκστρατευτικών σωμάτων. Τα έσοδα από την άλλη της πόλεως υφίστανται σημαντική μείωση καθώς κλείνουν εμπορικοί δρόμοι και γενικότερα η «παγώνει» η οικονομία που στηρίζεται στο εμπόριο. Οι παραπάνω δαπάνες εν καιρώ ειρήνης θα μπορούσαν να διατεθούν οπουδήποτε έχει ανάγκη η πολιτεία βελτιώνοντας το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της. Επιπρόσθετα, το πόσο ασύμφορη είναι οικονομικά η διεξαγωγή πολέμου, καταδεικνύεται από το γεγονός ότι η αποταμίευση που στο παρελθόν ενδεχομένως να έχει σωρευτεί στα ταμεία της πόλεως , κατασπαταλάται με την έναρξη πολέμου για ένα σκοπό που λίγο θα βοηθήσει στην πρόοδο μιας πόλεως.

Προτεινόμενες Απαντήσεις

Γ3.α.

έκλιπούσας : εξέλειπες
είσελθούσας : είσηεις
καταδαπανηθείσας: κατεδαπανῶ

Γ3.β.

θαῖπτον : ταχέως / τάχιστα
μᾶλλον : μάλα / μάλιστα

Γ3.γ.

τις : τισίν
προσόδους : πρόσοδοι
πολίταις : πολῖτα

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
Προτεινόμενες Απαντήσεις**

Γ4.α.

ἢ εἰρήνην: β' ὀρος σύγκρισης

ταῦτα : υποκείμενο στο ρήμα κριθείη (απτική σύνταξη)

τῶν προσόδων: γενική διαιρετική στο "πολλάς"

ἄγειν: τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «χρή», έχει ως υποκείμενό του το εννοούμενο «ἡμᾶς» σε αιτιατική λόγω ετεροπροσωπίας

Γ3.β

Ἡ μετοχή «ἀνενεχθέντα» εἶναι μετοχή κατηγορηματική ως κατηγορ.προσδιορισμός στο "χρήματα".

Γ3.γ.

πῶς ἂν ἄμεινον ταῦτα κριθείη:

Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση μερικής ἄγνοιας, εισάγεται με το

ερωτηματικό επίρρημα «πῶς» εκφέρεται με δυνητική ευκτική και δηλώνει το «δυνατόν να

γίνει σε παρόν και μέλλον». Ἐχει θέση αντικειμένου στο ρήμα της κύριας πρότασης «οὐκ οἶδα» (ρήμα ἄγνοιας)

ὡς χρή καὶ πρὸς τοῦτον εἰρήνην ἄγειν:

Δευτερεύουσα ονοματική ειδική πρόταση, εισάγεται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὡς» εκφέρεται με οριστική και δηλώνει το «πραγματικό». Ἐχει θέση αντικειμένου στο ρήμα

της κύριας πρότασης «λέγεις» (λεκτικό ρήμα).